

Avtale mellom kommuneoverlegen, folkehelseansvarlig og helsestasjonen

Vågan kommune

[Velg dato]

Skrevet av: Kommuneoverlege

Avtale mellom kommuneoverlegen, folkehelseansvarlig og helsestasjonen

Vågan kommune

Kommuneoverlegen

Kommunelegen er medisinskfaglige rådgiver for helsestasjonen, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 5-5, og smittevernloven § 7-2.[7] [33] Kommunelegens oppgaver kan blant annet være å gi råd knyttet til planlegging og styring av kommunens samlede legeressurser og gi råd knyttet til kommunal planlegging, styring og evaluering av helse- og omsorgstjenestene i kommunen samt kommunal forvaltning for øvrig. Videre vil kommunelegen kunne bidra til utvikling av systemer og rutiner for samhandling og samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjeneste.[11]

Kommunelegens oppgaver kan variere fra kommune til kommune. Det er viktig at tjenestene orienterer seg om hvilke oppgaver med betydning for tjenestene som er tillagt kommunelegen i deres kommune.

Kommunelegen har samfunnsmedisinsk kompetanse som er viktig i det helsefremmende og forebyggende arbeidet som foregår i tjenestene. Samfunnsmedisinsk legearbeid kan defineres som grupperettet legearbeid for å:

- Kartlegge sykdom og helse i en befolkning og de samfunnsfaktorer som påvirker helsetilstanden.
- Tilrå, iverksette og administrere helsetiltak og helsetjenester.
- Tilrå fordeling av helseressurser.[34]

Kommunelegen bør involveres i planlegging for å sikre kvaliteten på det medisinskfaglige arbeidet i alle deltjenestene, samt bistå med rådgivning til helsepersonell som har oppgaver i arbeidet med vaksinasjoner og vern mot smittsomme sykdommer. Virksomhetens leder er ansvarlig for å involvere kommunelegen i tjenestenes planverk, prioriteringer og rapporter.

Folkehelseansvarlig

Kommunen har ansvar for folkehelsearbeidet i kommunen, og skal ha løpende oversikt over folkehelsen, jf. folkehelseloven § 4 og § 5, samt forskrift om oversikt over folkehelsen § 4.[26] [27] Oversiktsarbeidet, som er en del av kommunens folkehelsearbeid, kan delegeres og løses på den måten kommunen finner mest hensiktsmessig. Folkehelsearbeidet må ha en tilstrekkelig forankring inn mot sentral ledelse og de instanser som arbeider med planarbeid i kommunen.[28]

Helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom skal bidra til kommunens oversikt over helsetilstanden og de faktorer som kan virke inn på helsen til barn og ungdom,

samt til gravide som går til kontroll hos helsestasjonen, jf. forskrift om helsestasjons- og skolehelsetj. § 2-2.[5]

Helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom har gjennom sine møter og regelmessige konsultasjoner med barn og ungdommer gode forutsetninger for å skaffe oversikt over faktorer som kan fremme eller hemme helse i denne befolkningsgruppen.

Kunnskap fra skolehelsetjenesten kan være nødvendig for å forstå særskilte utfordringer som kan knyttes til forholdene ved en enkelt skole, eller som kan henge sammen med levekår eller sosiale forhold utenfor skolen. Arbeidet i helsestasjonen kan bidra til å identifisere spesielle utfordringer i områder, knyttet til enkelte grupper.[29]

Kommuneoverlegen og helsestasjon

For å sikre forankring og samhandling bør kommunelegen involveres i arbeidet med samarbeidsavtaler mellom helsestasjonen, fastleger, eventuelt smittevernansvarlig lege, koordinerende enhet og spesialisthelsetjenesten.

1. Helsestasjonen og kommuneoverlegen skal møtes minst en gang per halvår
2. Kommuneoverlegen skal delta i utformingen av samarbeidsavtaler med andre aktører
3. Ledende helsesøster skal involvere fastlegen i all planlegging av virksomheten av helsestasjonen og eventuelle endringer.

Tema for samarbeid der kommuneoverlegen og helsestasjonen skal samarbeide særskilt:

- folkehelse inkludert miljørettet helsevern
- kompetanseplaner om smittevern
- barnevaksinasjonsprogrammet
- helsemessig beredskap

Folkehelse

Kommunes oversikt skal omfatte opplysninger om og vurderinger av, jf. forskrift om oversikt over folkehelsen § 3:

- befolknings sammensetning
- oppvekstforhold og levekår
- fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
- skader og ulykker
- helserelatert atferd
- befolkningens helsetilstand

Eksempler på indikatorer:

- vaksinedekning
- ammefrekvens
- veiing og måling
- seksuelt overførbare infeksjoner
- prevensjonsbruk
- tenåringsgraviditeter
- abort

Eksempler på sykdommer eller tilstander som kan forebygges fra barne- og ungdomstid:

- psykiske lidelser
- ikke-smittsomme sykdommer (NCD-er, for eksempel hjerte- og karsykdommer, diabetes, kroniske lungesykdommer og kreft)
- over- og undervektsutvikling

Folkehelseansvarlig, folkehelsekoordinator og helsestasjonen skal samarbeide om :

1. innhenting av statistikk til oversiktsdokumentet hver høst.
2. Vurdering av faktorer i kommunen som er helsefremmende og helsehemmende for barn og unge, gravide og ammende
3. tiltak som skal forebygge utvikling av sykdom.